

Zápis

z obhajoby disertační práce paní Mgr. Hany Bortlové

konané dne: 15. 12. 2010

téma práce: „Československo a Kuba 1959–1962“

přítomní: dle prezenční listiny

Předsedkyně komise paní Prof. PhDr. Anna Housková, CSc. zahájila obhajobu a představila kandidátku.

Školitel představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho dis. prací.

Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc. představil Mgr. Hanu Bortlovou a její práci.

Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc.: „Práce je mimořádná. Jedná se o jednu z nejlepších prací, se kterou jsem se kdy setkal. Práce vyjde jako příloha ročenky Ibero-Americana Pragensia.“

Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc. také řekl, jak pracovala Mgr. Hana Bortlová (například v archivu Ministerstva průmyslu a obchodu atd.). Zhodnotil mimo jiné důvody psaní práce: „Československo bylo vstupní branou pro Sovětský svaz v popisovaném období.“ Celkově ocenil kvalitu práce.

Kandidátka seznámila přítomné se svou disertační prací. Sdělila zejména:

Mgr. Hana Bortlová poděkovala za úvod panu školiteli. Představila svoji práci.

„Motivací byla snaha přispět k zaplnění mezery v současné kubánské historiografii. Toto téma nebylo zpracováno, ani toto období nebylo zmapováno. Pouze případové studie a práce pana profesora Nálevky.“ Mgr. Hana Bortlová vysvětlila, proč tomu tak je. „Druhým důvodem byla pro mě síla osobního příběhu Františka Kriegla.“

Dále zmiňuje, že práce obsahuje i popis činností dalších osobností.

Zdroje, z kterých čerpala, byly kubánské knihovny, výčet archivů (5) a „oral history pramen“ – kubánští stipendisté. Pobyť na Kubě trval 6 týdnů, ale bohužel z kubánské strany nebyl umožněn přístup do archivů.

Doktorandka zpracovala a analyzovala materiály, které ještě nikdo nezkoumal.

Poté oponenti přednesli závěry svých posudků.

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.:

„Souhlasím s tím, že je to jedna z nepoctivějších prací, které se mi kdy dostaly do ruky.“

Navrhoval, že by práce měla vyjít nejen španělsky, ale i česky.

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D. tvrdil, že je to přínosná, ale i zábavná práce. Velmi se mu líbil způsob, jak práci Mgr. Hana Bortlová napsala. „Práce si zaslouží ocenění. Pěkná i z hlediska stylistiky.“

Prof. PhDr. Ivo. Barteček, CSc. nebyl přítomen, ale Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc. přečetl jeho oponentský posudek:

Práce se týká let 1959–1962. Jedná se o produktivní podobu jak obohatit dějiny. Oceňuje práci. Osobní svědectví mají mimořádnou hodnotu. Práce splňuje požadavky, které má mít doktorská práce. Prof. PhDr. Ivo. Barteček, CSc. doporučuje práci k obhajobě.

Kandidátka Mgr. Hana Bortlová odpovídala na posudky oponentů.

Byla velice příjemně překvapena. Měla radost, že se práce líbila. „Ráda by práci publikovala.“ Poděkovala za nabídku a velmi ráda jí využije.

Oponenti se vyjádřili k vystoupení kandidátky.

Komise byla spokojená s projevem a na návrh předsedkyně komise se přešlo volně k diskuzi.

Diskuse:

Mgr. Hana Bortlová:

Mluví o závěrech své práce: „V hrubých obrysech se daly závěry očekávat. Celkově ČSSR podléhala samozřejmě politice SSSR. Byly sice určité události, které lze označit jako kuriózní – založení Domu československé kultury. Moskva původně o této aktivitě nevěděla. Poté až sovětské diplomaty pokárali ČSSR, že překročila danou mez.“

„ČSSR poskytovalo Kubě ekonomické výhody. Kuba ale nebyla schopna splácet dluhy. Dochází ke stažení některých projektů.“

„Překvapilo mě že, sbližování Kuby nastalo dříve, než jsem očekávala. Už v polovině roku 1959 je to možné vidět, z různých zápisů (osobní jednání s Fidelem Castrem).“

Hovořila o velkých sympatiích k sovětskému systému. „Politika Spojených států amerických to vše jen umocnila, ale nasměrování Kuby zde již bylo.“

Doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D.:

„Otázkou je, co by Spojené státy americké udělaly, kdyby tuto informaci měly...“

Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc.

„Z práce je jasně vidět, že Castro měl už v té době sympatie k SSSR. A to už v roce 1959.“

„Dnes se jedná o menšinový názor.“ Dále vysvětluje, že četba práce mu potvrdila tuto informaci a nyní je o tom přesvědčený.

„Bude to standardně citovaná kniha.“ řekl na závěr.

Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.:

Paní předsedkyně požádala o upřesnění sympatií kubánského vedení.

Mgr. Hana Bortlová:

„Che Guevara v jednání řekl „Pod maskou kapitalismu kráčíme k socialismu“. Che Guevara netajil své sympatie k SSSR. Ale ČSSR byl pro něj málo socializovaný stát.“

„Castro, už v září 1959 má zájem o výstavbu nejrůznějších zařízení a cení si, oproti Che Guevarovi, ČSSR jako spolehlivého bloku.“

Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.:

Kdy byl na Kubě Walter Komárek?

Mgr. Hana Bortlová:

1964; přidává další informace k Waltrovi Komárkovi.

Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.:

„Můžete říci něco ke Kriegelovi? Jaká byla jeho role?“

Mgr. Hana Bortlová:

„František Kriegel byl původně poradce na ministerstvu zdravotnictví. Čerpala jsem informace z denních a pracovních záznamů, z programů jednání, abych zjistila, jakou měl Kriegel o tom všem představu. Byl to zastánce plošné vakcinace, zakládal venkovská střediska a měl organizační schopnosti. Přispěl například mimo jiné k reorganizaci gynekologie. Kriegel byl systematický a narážel na problematiku kubánské mentality. Píše si zápisky z procházek. V jeho úvahách o Fidelu Castrovi nalezneme kritiku už v roce 1961.

Prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc.

„Myslím si, že tato pasáž práce bude také velice vyhledávána. Je to zajímavé.“

Doc. Markéta Křížová, Ph.D.:

Požádala o napsání článku pro konkrétní časopis.

Mgr. Hana Bortlová:

Děkuje.

Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.:

Báli se lidé, když s Vámi na Kubě mluvili?

Mgr. Hana Bortlová:

„Neměli z toho dobrý pocit. Jsou vlašně, ale jsou prorežimní.“

Prof. PhDr. Anna Housková, CSc.

„Práce má řadu zajímavých poloh, avšak z časových důvodů musíme naši diskusi ukončit.“

Dochází k vyhlášení výsledku na základě předchozího tajného hlasování:

Z 5 členů komise byly přítomní 3. Všichni 3 hlasovali kladně.

Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsala: Mgr. Monika Brchelová

Podpis předsedy komise: .....